

הא רבנן. דלא יהיב טעמא לקרא ואמרי דהורע כחו בחדא מילתא הורע נמי במילתא אחרייתא בר מהיכא דגלי ביה קרא ובצתי ערי חומה גמרינן גאולה גאולה משדה אחוזה והא דקא אמניא דצית בעיר חומה לזה וגואל כו' לר"ש קאמינא דיהיב טעמא לקרא: **סני חדא**. ‏המוכר בית בעיר חומה לזה וגואל כו': **איכא למיפרך**. בזה מתנימין דלצרכה קרא למקדיש שיליה ויגאל משום דהא אחיא ליה מדינא של מוכר בית בעיר חומה שאין לזה וגואל: **מה למוכר בית בעיר חומה שכן הורע כחו לגאול לעולם**. משנה ראשונה ואליך: **תאמר במקדיש שיפה כחו לגאול לעולם**. לעולמו של יובל אם לא מכרה הגוזר דאין מתחלקת לכהנים עד היובל: **מוכר שדה אחוזה יוכיח כו' לעולם**. עד היובל וציובל חוחר' בלא פדיון: **אף אני איכא מקדיש**. לפיכך הורנך אם גאל יגאל לומר שלוח וגואל: **בשנה שניה**. דמוכר שדה אחוזה אין המוכר יכול לגאול עד שתצוא שנה שלישית ומוכר בית בעיר חומה אינו גואל אלא בראשונה נמאץ שאין זה וזה גואלין בשניה: **עבד עברי וכו'**. כדאמר לעיל (דף כ:) ונגאל כולו ולא לתצו ואין לזה וגואל דהא או השגיח כתיב (ויקרא כה): **נגאל בקרובים**. על כרחו של לוקח כדאשכחן בשדה אחוזה (סג) וצא גואלו הקרוב אליו וגו': **אף האי נמי אין נגאל לתאנין**. לרננן קצעי ליה דאמרי לעיל אין נגאל לתאנין וימאץ נמי דלהכי גמר דנגאל בקרובים: **או דילמא כי כסיב**. גאולתו בשדה אחוזתו למעט תאנין הוה דכתיב שנאמר (סג) ומאץ כדי גאולתו כדי כולו ולא כדי תצו הילכך כי חור כתב ג"ש למגמר ‏אחדא מילתא הוא דכתיב ולא למיגמר גאולת קרובים דלאו לגבי גאולתו כתיבי: **בכל גאולה ספנו**. ובכל ארץ אחוזתכם גאולה תתנו לארץ קרא ימירא הוא ולא פירש למאי תאם: **לכנסו כסים ועבד עברי**. שיהו נגאלין לקרובים: **בפי התלרים**. עיירות שאין מוקפות חומה מימות יהושע: **על שדה הארץ יחשב**. הרי הן כשדה אחוזה: **לקוצעו חובה**. על הקרובים: **וי יס לך אדם בישראל** מנוטלי חלק בארץ שאין לו גואלין מורע יעקב צעוד אחד מכל ישראל קיים הוא קרוב לו: **אלא יש לו גואלין אבל אין הגואל רוצה ליקח** ולימדה הכתוב שהרשות ביד הקרוב: **חובה**. והאי כי לא יהיה לו גואל דריש בשאי אפשר ביד הראוי לירשו ליגאל ואין הגאולה מוטלת אלא על הקרוב מן הכל: **מאי בנל**. נכתבו גאולה תתנו לארץ: **מה ס"ל**. צעבד עברי הנמכר לעובד כוכבים: **לכנסו כל הגאולים**. העומדות ליגאל שיהא נגאל כסדר הזה. קס"ד שיהו נגאלין לקרובים צא ללמדנו: **ועבד עברי**. הנמכר לישראל דלא כתיב ביה גאולת קרובים: **לקרוב קרוב קודם**. דגבי שדה אחוזה כתי' וצא גואלו הקרוב אליו ולא פי' הקרוב קרוב קודם כי הכא דפריש דודו צרישא ואס' אין לו דוד בן דודו ואי לאו משאר בשרו: **מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש**. אלמא ס"ל דאין נגאל בקרובים: **יגאלנו**. כתיב בנמכר לעובד כוכבים גבי קרובים ומשמע מיעוטא: והוא

הוא רבנן. דלא יהיב טעמא לקרא ואמרי דהורע כחו בחדא מילתא

הורע נמי במילתא אחרייתא בר מהיכא דגלי ביה קרא ובצתי ערי חומה גמרינן גאולה גאולה משדה אחוזה והא דקא אמניא דצית בעיר חומה לזה וגואל כו' לר"ש קאמינא דיהיב טעמא לקרא: סני

הא רבנן הא ‏ר"ש[ⓘ]‏[Ⓘ]‏ תני חדא לזה וגואל וגואל לחצאין ותניא אידך ‏אין לזה וגואל וגואל לחצאין ל"ק[ⓘ]‏ הא רבנן הא ר"ש (ס' חרש חבש זמן) א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי איכא למיפרך מה למוכר בית בבתי ערי חומה שכן הורע כחו ליגאל לעולם תאמר במקדיש שיפה כחו ליגאל לעולם א"ל רב אחא סבא לרב אשי משום דאיכא למימר ניהדר דינא תיתי במה הצד מוכר שדה אחוזה יוכיח שיפה כחו ליגאל לעולם ואין לזה וגואל וגואל לחצאין מה למוכר שדה אחוזה שכן הורע כחו ליגאל ‏מיד מוכר בית בבתי ערי חומה יוכיח[ⓘ]‏ וחוזר הדין לא ראי זה כראי ‏זה הצד השווה שבהן שנגאלין ואין לזה וגואל וגואל לחצאין אף אני אביא מקדיש שנגאל ואין לזה וגואל וגואל לחצאין א"ל מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא איכא למיפרך מה להצד השווה שבהן שכן הורע כחם ליגאל בשנה שניה תאמר במקדיש שיפה כחו ליגאל בשנה שניה א"ל רבינא משום דאיכא למימר עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים יוכיח שיפה כחו ליגאל בשנה שניה ואין לזה וגואל וגואל לחצאין בעא מיניה רב הונא בר חיינא מרב ששת המוכר בית בבתי ערי חומה נגאל לקרובים או אין נגאל לקרובים גאולתו גאולתו משרה אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינה נגאלת לחצאין ‏ונגאלת לקרובים אף האי נמי אין נגאל לחצאין ונגאל לקרובים או דילמא כי כתיבא גאולה בחצאין הוא דכתיב בקרובים לא כתיב א"ל יאינו נגאל איתיביה ‏בכל גאולה תתנו[ⓘ]‏ לרבות בתים ועבד עברי מאי לאו בתי ערי חומה לא בתי חצרים בתי חצרים בהדיא כתיב בהו ‏על שדה הארץ יחשב[ⓘ]‏ ההוא לקובעו חובה ואליבא דרבי אליעזר דתניא ‏וגאל את ממכר אחיו ירשות אתה אומר רשות או אינו אלא חובה ת"ל יואיש כי לא יהיה לו גואל[ⓘ]‏ וכו' יש אדם בישראל שאין לו גואלים אלא זה שיש לו ואינו רוצה ליקח שהרשות בידו דברי רבי יהושע ר"א אומר וגאל את ממכר אחיו חובה אתה אומר חובה או אינו אלא רשות ת"ל בכל גאולה תתנו הכתוב קבעו חובה אמרי

ליה רבנן לרב אשי ואמרי לה רבינא לרב אשי בשלמא למ"ד לרבות בתי ערי חומה היינו דכתיב בכל אלא למ"ד לרבות בתי חצרים מאי בכל קשיא איתיביה אביי ‏מה ת"ל יגאלנו יגאלנו ג' פעמים לרבות כל הגאולות שנגאולות כסדר הזה[ⓘ]‏ הוה בתי ערי חומה ועבד עברי לא בתי חצרים ושרה אחוזה בתי חצרים ושרה אחוזה בהדיא ‏כתיב על שדה הארץ יחשב כדאמר רב נחמן בר יצחק[ⓘ]‏ לקרוב קרוב קודם ה"נ לקרוב קרוב קודם היבא איתמר דר"נ בר יצחק אחא דאיבעיא להו עבד עברי הנמכר לישראל נגאל לקרובים או אינו נגאל לקרובים אליבא דרבי לא תבעי לך דאמר ‏מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש אלמא לא מיפרק כי תיבעי לך אליבא דרבנן מאי ילפינן שכיר שכיר ולא דרשי יגאלנו או דילמא יגאלנו לזה ולא לאחר[ⓘ]‏ ת"ש בכל גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי הנמכר לישראל ‏הלא עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים בהדיא כתיב ביה[ⓘ]‏ או דודו או בן דודו יגאלנו

הך צרייטא דקאמר דאינו לזה וגואל וגואל לחצאין מיירי אס לא נכתב אס גאל יגאל דה"נ קאמר לעיל שיכול וי"ל דמשמע ליה כל שיטת הצרייטא אף לפי האמת לבתר דכתיב נמי אס גאל יגאל דאי לאו הכי אמאי נקט כל שיטה זו שאינה קיימת הוה מצי למינקט ק"ו מע"ע מה

ע"ע שיפה כחו שיואץ ציובל אפ"ה אינו לזה וגואל וגואל לחצאין כדבסמוך מקדיש שהורע כחו ‏אס הגיע יובל אינה נגאלת ומתחלקת לכהנים אינו דין שאין לזה וגואל וגואל לחצאין ועל ק"ו זה ליכא למיפרך מידי אלא פשיטא דהאי יוכיח מיירי אף לפי האמת בטר דכתב אס גאל יגאל וא"ת מ"מ אמאי לא נקט האי ק"ו מע"ע כיון דליכא למיפרך מידי עילויא וי"ל דשדה משדה עדיפא ליה למילף: **משום דאיכא מ"מיר ע"ע הנמכר לעובד כוכבים יוכיח**.

וא"ת ולמה לי ומאץ כדי גאולתו דכתיב בשדה אחוזה למימר שאינו גואל לחצאין תיפוק ליה בק"ו מע"ע ומה ע"ע הנמכר לעובד כוכבים שיפה כחו ליגאל מיד ואפ"ה אינו לזה וגואל וגואל לחצאין כדבסמוך מוכר שדה אחוזה שהורע כחו ליגאל מיד דכתיב במספר שני תצואות (ויקרא כה) ‏אין דין שאין לזה וגואל וגואל לחצאין וי"ל דלדרכה חית לן למימר איפכא ומה מקדיש שהורע כחו ליחלק לכהנים ציובל ואפ"ה לזה וגואל וגואל לחצאין מוכר שיפה כחו שחזרת לבעלים ציובל אינו דין שלוח וגואל וגואל לחצאין וכ"ת מה למקדיש שיפה כחו ליגאל מיד תאמר במוכר שהורע כחו ליגאל מיד מ"מ בתי התלרים שיפה כחו ליגאל מיד מצינו למיגמר מהאי ק"ו ולהיות לזה וגואל וגואל לחצאין ומאחר דחזינן בצתי התלרים שדה אחוזה נמי מפקי' ליה להאי דינא דתריוייהו בחד פרש' כתיבי על שדה הארץ יחשב ולהכי אינטריך ומאץ כדי גאולתו דכתיב במוכר שדה אחוזה לומר שאינו לזה וגואל וגואל לחצאין דס"ד למילף ממקדיש כדפרישית ומהשתא ילפינן נמי בתי התלרים מיניה שאין לזה וגואל וגואל לחצאין:

מאי בבז. לכתוב גאולה תתנו לארץ ושמיעין שדה אחוזה לקוצעו חובה ובתי התלרים בכלל וא"ת לימא דלמי לרבות עבד עברי ויש לומר דמשמע ליה דלמי לרבווי מידי דגאולת קרקע דכתיב ובכל ארץ משמע דוקא ארץ מרבינן: לקוצעו

ליה רבנן לרב אשי ואמרי לה רבינא לרב אשי בשלמא למ"ד לרבות בתי ערי חומה היינו דכתיב בכל אלא למ"ד לרבות בתי חצרים מאי בכל קשיא איתיביה אביי ‏מה ת"ל יגאלנו יגאלנו ג' פעמים לרבות כל הגאולות שנגאולות כסדר הזה[ⓘ]‏ הוה בתי ערי חומה ועבד עברי לא בתי חצרים ושרה אחוזה בתי חצרים ושרה אחוזה בהדיא ‏כתיב על שדה הארץ יחשב כדאמר רב נחמן בר יצחק[ⓘ]‏ לקרוב קרוב קודם ה"נ לקרוב קרוב קודם היבא איתמר דר"נ בר יצחק אחא דאיבעיא להו עבד עברי הנמכר לישראל נגאל לקרובים או אינו נגאל לקרובים אליבא דרבי לא תבעי לך דאמר ‏מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש אלמא לא מיפרק כי תיבעי לך אליבא דרבנן מאי ילפינן שכיר שכיר ולא דרשי יגאלנו או דילמא יגאלנו לזה ולא לאחר[ⓘ]‏ ת"ש בכל גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי הנמכר לישראל ‏הלא עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים בהדיא כתיב ביה[ⓘ]‏ או דודו או בן דודו יגאלנו

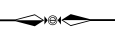
ההוא

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

כא.

עין משפט ונר מצוה

רא א מיי' פ"ב מהל' שמיטה הלכה ב:
ריב ב מיי' שם פ"א הלכה יח:
ריג ג מיי' שם פרק יב הלכה ב:
ריד ד מיי' שם פרק יא הלכה יח:
רשו ה מיי' פרק ב מהל' עבדים הל' ז:

מוסף רש"י

בתי חצרים. כתרננו פלחא עיירות פתוחות מאין חומה (ויקרא כה לא). וכי יש לך אדם בישראל שאין לו גואלים. אס אין לו בן או בת או אח יש לו קרוב עד יעקב אצטו הקרוב קרוב יורש (ב"ק קסא). קשיא. לטון הפסוק קשה לתקן אכל לא מיתומב (סנהדרין ק"ב). מי שאינו נגאל באלה. נמכר לישראל לא כתיב ביה גאולת קרובים, דלא נפקא לן מוהפדה אלא גאולת עממה (לעיר סו).

מוסף תוספות

א. דהיינו דן אותו ק"ו בדרייתא דהיינו אומר נמי בבתי ערי חומה שאינו לזה וגואל וגואל לחצאין דהוה ילפינן גאולתו משרה אחוזה. תוס' הלא"ש. ב. גניא. קרקע מקרקע נוחא ליה למילף. תוס' הלא"ש ועי' מהרש"א.

א) [נקמן סח: ושם נמנון].
ב) ערכין לא, א) [בכתיי' טסף: תאמר בהקדש שיפה כחו ליגאל מיד], ד) לעיל ה: [נקמן עת].
ברכות לה. יצמות עו. מיר ת.
ב"מ ד. פו: סנהדרין סו. וצחוס ה. יא. טו.
חולין קד. [ב"ק ו] [פת].
מכות ד: מנחות ו. ס: א, ה) [בכתיי' טסף: ולא ראי זה כראי זה], ו) [בכתיי': גאולתו], ו) מ"כ פרשה בשר פרק ד, ה) ב"ק קט.
סנהדרין סח: ט) פסיקתא פרשת בשר מ"כ פרשת בשר פרק ת. ו) [בכתיי' טסף: כהן], ו) ב"ב קי: א) [לעיל טו:], ח) [לעיל שם, ע"ש], א) [נדפסיר: ממוכר], א) [ל"ל אהדא. רש"ש], ע) [נדפ"ל שאס], פ) [נדפ"ל אטו].

תורה אור השלם

- ובכל ארץ אחוזתכם גאולה תתנו לארץ: ויקרא כה כד
- ובתי חצירים אשר אין להם חמה סביב על שדה הארץ יחשב גאולה תתנה לו וביבל יצא: ויקרא כה לא
- כי ימוך אחיך וקבר מאחוזתו וצא גאלו הקרב אליו ונגאל את ממכר אחיו: ויקרא כה כה
- ואיש כי לא יתנה לו גאל ודשיגה ידו וקוצא כדי גאולתו: ויקרא כה כו
- או דודו או בן דודו יגאלנו או משאר בשרו ממשפחתו יגאלנו או דשיגה ידו ונגאל: ויקרא כה מט